

Huittisten musiikkiopiston opetussuunnitelma

TAITEEN PERUSOPETUS
MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ

Huittisten kaupungin sivistyslautakunta 13.6.2018

Sisällysluettelo

1. Ylläpitäjä ja toiminta-alue
2. Huittisten musiikkiopiston toiminta-ajatus
3. Huittisten musiikkiopiston arvot
4. Huittisten musiikkiopiston oppimiskäsitys
5. Huittisten musiikkiopiston oppimisympäristö
  - 5.1 Oppimisympäristön viisi näkökulmaa Huittisten musiikkiopistossa
6. Huittisten musiikkiopiston työtavat
7. Huittisten musiikkiopiston toimintakulttuuri
  - 7.1 Toiminnan jatkuva kehittäminen
8. Opetuksen yleiset tavoitteet
9. Opetuksen rakenne ja laajuus
  - 9.1 Opintoajat
  - 9.2 Avoin osasto
  - 9.3 Varhaisiän musiikin opinnot
10. Perusopintojen opintokokonaisuudet
11. Syventävien opintojen opintokokonaisuudet
12. Arviointi
  - 12.1 Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit
  - 12.2 Oppimisen arviointi
13. Oppimäärän yksilöllistäminen
14. Oppilaaksi ottamisen periaatteet
  - 14.1 Kuntapaikat
  - 14.2 Muualla suoritettut opinnot
15. Opintojen keskeyttäminen, lopettaminen, opinto-oikeuden päättäminen
16. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

1. YLLÄPITÄJÄ JA TOIMINTA-ALUE

Huittisten musiikkiopisto on alueellinen oppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta, soitinvalmennusta, musiikkileikkikouluopetusta sekä musiikin opetusta avoimella osastolla. Ylläpitäjäkunta Huittisten lisäksi musiikkiopiston toimialueeseen kuuluvat sopimuskunnat Eura, Harjavalta, Kokemäki, Nakkila, Oripää, Punkalaidun, Pöytyä ja Säkyliä.

2. HUITTISTEN MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA-AJATUS

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän tavoitteena on luoda oppilaalle edellytyksiä kehittää musiikillista osaamistaan sekä iloita oppimisestaan. Oppimisen ilo mahdollistaa myönteisen musiikkisuhteen syntymisen, oppilaan omien musiikillisten vahvuuksien tunnistamisen sekä oppilaalle ominaisten musiikillisten ilmaisutapojen löytymisen. Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemiseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen.

Opinnoilla luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle. Ne vahvistavat oppilaan kokonaisvaltaista henkistä kasvua sekä tukevat oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja sosiaalisten taitojen kehittymistä.

Opinnot musiikin laajassa oppimäärässä antavat valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä sekä osana koko taiteiden kenttää.

Opetus Huittisten musiikkiopistossa on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Musiikkiopisto-opetuksen tehtävänä on tarjota oppilaalle mahdollisuuksia opiskella musiikkia pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omat kiinnostuksen kohteet huomioiden. Musiikkiopiston opetustoiminta on oppilaslähtöistä, opetusta annetaan laajassa soitinjakaumassa ja alueellisesti kattavasti ottaen huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet.

3. HUITTISTEN MUSIIKKIOPISTON ARVOT

Oppilaitoksen tärkeimmät arvot ovat oppilaslähtöisyys, oppimisen ilo ja luovuus, yhteisöllisyys sekä avoimuus (Huittisten kaupungin kasvatusta ja opetuslautakunta § 125/2013: Huittisten musiikkiopiston strategia).

Oppilaslähtöisyys: Huittisten musiikkiopiston toiminnan keskiössä on oppilas. Opetusta annetaan ottamalla huomioon jokaisen oppilaan yksilölliset tavoitteet ja valmiudet. Opetustoiminta pyritään järjestämään siten, että kaikilla oppilailla on oppilaitoksen toiminta-alueella yhtäläiset mahdollisuudet saada laadukasta musiikin opetusta.

Oppimisen ilo ja luovuus: Musisoimisen ilo ja yhdessä tekemisen riemu motivoi opiskelemaan. Yhteisellä toiminnalla luodaan positiivista innostusta taitojen kehittämiseen. Opinnot tukevat oppilaan itsetunnon, luovuuden ja minäkuvan myönteistä kehitystä.

Yhteisöllisyys: Huittisten musiikkiopisto on yhteisö, jonka sen jokainen jäsen voi kokea ilmapiiriltään turvalliseksi. Jokainen yhteisön jäsen on yksilönä arvokas. Vuorovaikutus yhteisön jäsenten kesken luo vahvan siteen yhteisöön ja tarjoaa yhteisön jäsenille luontevia mahdollisuuksia kohtaamiseen, osallisuuden kokemiseen ja vuorovaikutukseen. Huittisten musiikkiopiston toimintakulttuurin ytimenä on oppiva yhteisö, joka edistää oppimista, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

Avoimuus: Huittisten musiikkiopiston toimintakulttuuri pohjautuu avoimelle ja aktiiviselle toiminnalle ja tiedottamiselle.

4. HUITTISTEN MUSIIKKIOPISTON OPPIMISKÄSITYS

Huittisten musiikkiopiston oppimiskäsitys korostaa oppimisen iloa, ongelmanratkaisutaitoja sekä oppijan aktiivista roolia ja vastuullisuutta. Keskeistä on välittömän vuorovaikutuksen kokemus oppilaitosyhteisön kesken ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, luova toiminta sekä eri aistien käyttö ja kehollisuus edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omia taitoja.

Oppilaita kannustetaan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tietoa oppimisensa kehittämiseen. Oppilaita ohjataan asettamaan omalle oppimiselleen tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa.

Harjoittelu ja oppimaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva, kannustava ja ohjaava palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

5. HUITTISTEN MUSIIKKIOPISTON OPPIMISYMPÄRISTÖ

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja tarjota jokaiselle oppilaalle mahdollisuus onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Huittisten musiikkiopistossa oppimisympäristöjen turvallisuuteen ja saavutettavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Huittisten musiikkiopiston oppimisympäristöissä vallitsee avoin, rohkaiseva ja myönteinen ilmapiiri, jossa oppimista tarkastellaan kunkin oppilaan omana tai usean oppilaan yhteisenä projektina. Asianmukaiset opetustilat ja työvälineet sekä toimintatavat kuten musiikkiteknologian monipuolinen hyödyntäminen luovat tavoitteelliselle musiikin oppimiselle tarvittavat edellytykset.

Huittisten musiikkiopiston oppimisympäristöjen tärkeä sidosaine on yhteisöllisyys. Yhteisö kannustaa ryhmäytymiseen sekä aktiiviseen toimintaan uusien verkostojen luomiseksi omassa yhteisössä ja sen ulkopuolella. Osaamisen karttumisen mahdollisuudet oppilaitoksen ulkopuolella tarjoavat luontevia mahdollisuuksia yhteistyölle ja aktiiviselle toiminnalle osana ympäröivää yhteiskuntaa. Oppilaitoksessa pyritään löytämään erityisesti mahdollisuuksia taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen oppilaitoksen toimialueella.

5.1 Oppimisympäristön viisi näkökulmaa Huittisten musiikkiopistossa

Oppimisympäristöt voidaan jakaa viiteen näkökulmaan: fyysinen, paikallinen, sosiaalinen, virtuaalinen ja didaktinen.

Huittisten musiikkiopiston fyysisen oppimisympäristön tilaa määrittävä yksikkö on äänimaisema. Musiikkiopiston fyysinen oppimisympäristö määrittelee oppimisen tilan rajat akustisesti ja visuaalisesti. Toimiva tilasijoittelu huomioi äänimaisemien hienovaraisuuden ja sekoittaa äänimaisemat vain tarkoituksella. Musiikkiopiston fyysisen oppimisympäristön lähtökohtana on yksilön ja yhteisön turvallisuus.

Musiikkiopiston paikallinen oppimisympäristö on esimerkki yhteisöstä, jossa musiikillinen luova toiminta toteutetaan. Huittisten musiikkiopiston paikallinen oppimisympäristö on alueellisesti laaja ja moninainen pitäen sisällään musiikkiopiston koko toimialueen. Erityisesti esiintymiskasvatuksessa paikallinen oppimisympäristö sijaitsee paikallisissa, alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Sosiaalista oppimisympäristöä määrittävät tekijät ovat Huittisten musiikkiopistossa kohtaamiset. Sosiaalisesti toimiva oppimisympäristö tarjoaa yhteisön jäsenille luontevia mahdollisuuksia kohtaamiseen ja vuorovaikutukseen. Luonteva kohtaaminen tapahtuu ajassa ja paikassa suunnitellusti arvostaen musiikin oppimiseen oleellisena osana kuuluvien rauhallisten työskentelyjaksojen yksityisyyttä sekä luoden edellytykset erilaisten ryhmien ja yhteisöjen vuorovaikutukselle.

Huittisten musiikkiopiston alueellinen toimintaympäristö haastaa oppilaitoksen sosiaalisen oppimisympäristön toteutumisen. Luonteva kohtaaminen vaatii aktiivista toimintaa olennaisten elementtien syntymiselle. Musiikkiopistotoiminnan kannalta toimiva fyysinen oppimisympäristö voi parantaa merkittävästi musiikkiopiston sosiaalisen oppimisympäristön elinvoimaa. Toimiva fyysisen ja sosiaalisen oppimisympäristön kokonaisuus mahdollistaa monipuolisten oppimista tukevien opetusmenetelmien käytön sekä luo pohjan sosiaaliseen oppimisympäristöön oleellisena osana kuuluvan yhteisöllisen projektioppimisen toteutumiselle.

Musiikkiopiston virtuaalinen oppimisympäristö tukee sosiaalisen oppimisympäristön toteutumista edistämällä oppilaiden vuorovaikutusta ja ryhmäytymistä. Alueellisena oppilaitoksena Huittisten musiikkiopistossa voidaan hyötyä virtuaalisen oppimisympäristön tarjoamista mahdollisuuksista sitoa yhteen eri puolella toimialuetta sijaitsevia oppilasmassoja ja vaikuttaa täten heidän fyysisen,

paikallisen ja sosiaalisen oppimisympäristönsä rakennusaineisiin. Virtuaalinen oppimisympäristö mahdollistaa oppimiseen olennaisena osana kuuluvan kommunikaation menneen, nykyhetken ja tulevaisuuden kanssa sekä luo puitteet oppimisen dokumentoinnille.

Musiikkiopiston didaktinen oppimisympäristö on ympäristö, jossa oppija oppii kuuntelemalla, näkemällä, kokeilemalla ja tekemällä. Musiikillinen toiminta on monimuotoista yksin ja ryhmän jäsenenä. Didaktinen oppimisympäristö tukee oppilaslähtöisen ja osallistavan opetusmenetelmän käyttöä. Hyvä didaktinen oppimisympäristö jättää tilaa oppijan mielikuvitukselle sekä luo mahdollisuuden kunnioittaa vanhaa ja luoda uutta. Ympäristö on akustisesti miellyttävä eikä se tuki aisteja liiallisilla ärsykeillä vaan antaa tilaa musiikilliselle ilmaisulle eri muodoissaan.

6. HUITTISTEN MUSIIKKIOPISTON TYÖTAVAT

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus sekä mahdollisuudet monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen oppimiseen. Huittisten musiikkiopistossa oppilaille tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia oppimiseen henkilökohtaisessa ohjauksessa sekä erilaisissa ryhmissä painottaen eri soitinryhmille luontevia työskentelymuotoja. Tilaratkaisut sekä opetusteknologian käyttö palvelevat oppimista niin yksin kuin ryhmän jäsenenä.

Huittisten musiikkiopistossa pedagogisiksi menetelmiksi valitaan tietoisesti ratkaisuja, jotka edistävät oppijan motivaatiota sekä huomioivat oppilaan aktiivisen toiminnan oppimisprosessin eri vaiheissa. Vertaisoppimiselle luodaan sitä tukevia puitteita. Työskentelyssä otetaan huomioon erityisesti paikalliset mahdollisuudet oppimiseen ja saavutettujen taitojen hyödyntämiseen osana erilaisia yhteisöjä.

Pedagogisten menetelmien valinnassa korostuvat oppimaan oppimisen ja harjoittelun taitojen tärkeys; oppilasta kannustetaan erityisesti oppimista edistävään omaehtoiseen työskentelyyn oppituntien välillä sekä iän myötä kasvavaan vastuullisuuteen oman oppimisprosessin suunnittelusta ja sen edistymisestä. Tärkeää on oppijan kokemus oman oppimisprosessinsa lisääntyvästä omistajuudesta.

7. HUITTISTEN MUSIIKKIOPISTON TOIMINTAKULTTUURI

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulokinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa sekä vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Huittisten musiikkiopiston toimintakulttuurin ytimenä on oppiva yhteisö, joka edistää oppimista, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Rohkaiseva ja kannustava ilmapiiri on olennainen osa toimintakulttuuria. Oppiminen voi olla usean oppilaan yhteinen projekti. Tavoitteena on avoin ja rakentava vuorovaikutus oppilaitosyhteisössä sekä perheiden ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyös-

sä. Oppilaitoksen toiminnassa pyritään löytämään oppilaan vahvuuksien kautta yhdenvertaiset mahdollisuudet osallisuuden kokemuksiin opintojen eri vaiheissa.

Alueellisena oppilaitoksena Huittisten musiikkiopistossa pyritään tietoisesti luomaan mahdollisuuksia kohtaamiselle ja aktiiviselle vuorovaikutukselle koko oppilaitoksen toimialueella. Perheitä rohkaistaan oppilaan opintojen aktiiviseen tukemiseen yhteistyössä oppilaitosyhteisön kanssa.

Opettajan toiminta on yhteistyötä oppilaiden, muiden opettajien, huoltajien, oppilashallinnon ja oppilaitosta ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Oppimisprosessi on opettajien ja oppilaiden yhteisen vuorovaikutuksen tulos, jossa oppilaan aktiivinen toimijuus sekä opettajan rooli oppimisen ohjaajana korostuu.

Huittisten musiikkiopistossa opettajuus on tiimityötä yhteisten oppimistavoitteiden saavuttamiseksi pyrkimyksenä oppilaan eheä kokemus opintokokonaisuuksien sisällöistä. Oppilaat mielletään opettajatiimin yhteiseksi oppilaiksi ja toiminta perustuu opettajien yhteistyölle oppilaan parhaaksi. Opettajatiimin tavoitteellinen opetuksen yhteissuunnittelu luo hyvän pohjan oppilaan turvalliselle oppimiskokemukselle.

Oppiainetasolla opettajuus perustuu jaetulle vastuuopettajuudelle. Osa opintokokonaisuuksien oppimistavoitteista saavutetaan yhden opettajan ja yhden oppilaan tiiviinä henkilökohtaisena yhteistyönä ja osa tavoitteista vaatii toteutuakseen oppilasryhmän ja useamman yhteistyössä toimivan opettajan. Oppiainetasolla opintoja ohjaa opettaja, opintokokonaisuustasolla opettajatiimi ja oppimäärätasolla oppilaitos.

7.1 Toiminnan jatkuva kehittäminen

Oppilaitoksena Huittisten musiikkiopisto on sitoutunut pedagogiikan ja musiikillisen osaamisen jatkuvaan kehittämiseen. Koulutuksen järjestäjä Huittisten kaupunki arvioi oppilaitoksen toiminnan organisointia, toteutusta ja johtamista säännöllisesti. Oppilaitoksen toimintakulttuurissa säännöllinen oppilaitoksen itsearviointi sekä kannustaminen toiminnan jatkuvaan kehittämiseen ovat keskeisellä sijalla.

8. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

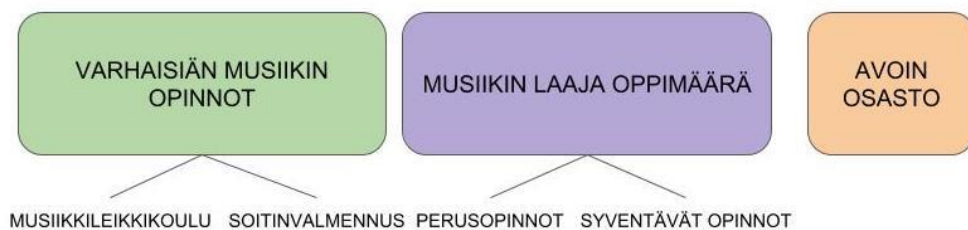
Musiikin laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle. Tavoitteena on, että oppilas kehittää musiikillista osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan. Opetus antaa valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla tai -muodoissa. Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemukseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen.

Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään musisoiden. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä. Näin oma musiikkiharrastus voi asettua osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

9. OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden oppitunnin kesto on 45 minuuttia. Musiikin laajaa oppimäärää voivat edeltää varhaisiän musiikin opinnot. Perusopintojen päättyessä opinnoista annetaan perusopintojen todistus. Syventävien opintojen päättyessä koko musiikin laaja oppimäärä on suoritettu ja siitä annetaan laajan oppimäärän päättötodistus.

Huittisten musiikkiopistossa toimii neljä osastoa: varhaisiän musiikin opetus, soitinvalmennus, laajan oppimäärän musiikin opetus sekä avoin osasto. Laajan oppimäärän musiikin opetus jakaantuu kahteen tasoon: perusopintoihin ja syventäviin opintoihin.

Huittisten musiikkiopistossa musiikin laajan oppimäärän perusopinnot jakaantuvat viiteen opintokokonaisuuteen, jotka ovat Ekat sävelet, Sävelistä lauluihin, Lauluista musisointiin, Musisoinnista tulkintaan ja Tulkinnasta taiteeseen. Laajan oppimäärän syventävissä opinnoissa on yksi opintokokonaisuus Taiteesta tulevaisuuteen pitäen sisällään opinnot päättävän lopputyön.

HUITTISTEN MUSIIKKIOPISTON OPINTOKOKONAISUUDET JA NIIDEN LAAJUUDET

PERUSOPINNOT 800 TUNTIA	EKA SÄVELET 70 t.
	SÄVELISTÄ LAULUIHIN 130 t.
	LAULUISTA MUSISOINTIIN 200 t.
	MUSISOINNISTA TULKINTAAN 200 t.
	TULKINNASTA TAITEESEEN 200 t.
PERUSOPINTOJEN TODISTUS	

SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 TUNTIA	TAITEESTA TULEVAISUUTEEN 500 t.
LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUS	

9.1 Opintoajat

Henkilökohtainen opiskeluaika määräytyy kunkin oppilaan opintojen aloittamisiän ja opintojen etenemisen perusteella. Perusopintojen opiskeluaika on yleensä enintään kymmenen vuotta ja syventävien opintojen enintään kolme vuotta. Rehtori voi perustellusta syystä myöntää lisäaikaa opiskeluaikoihin.

Musiikin laajassa oppimäärässä opiskelevat aikuiset voivat perusopinnoissaan suoriutua opinnoistaan lapsia ja nuoria lyhyemmässä opiskeluaikassa. Perusopinnoissa opiskelevien aikuisten enimmäisopiskeluaika on viisi vuotta. Syventävissä opinnoissa opiskelevien aikuisten enimmäisopiskeluaika on kolme vuotta. Erityisen painavasta syystä voi rehtori myöntää kummallakin tasolla yhden lisävuo-

9.2 Avoin osasto

Huittisten musiikkiopiston avoimella osastolla opinnot suunnitellaan oppilaan henkilökohtaisten tavoitteiden pohjalta ja ne voivat noudattaa musiikin perusopintojen tai syventävien opintojen ope-

9.3 Varhaisiän musiikinopetus ja soitinvalmennus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen antamalla lapselle musiikillisiä elämyksiä sekä valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Toiminta on leikinomaista, tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Leikin keinoin harjaannutetaan musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvalmiuksia sekä tuetaan lapsen kokonaisvaltaista kehitystä. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoavat mahdollisuudet.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen opetuksen keskeisen sisällön muodostavat musiikin elementit: rytmi, muoto, melodia, harmonia, dynamiikka ja sointiväri. Työtapoina ovat laulaminen, soittaminen, loruilminen, musiikkiliikunta, kuunteleminen, luova leikki ja taideintegraatio.

Huittisten musiikkiopistossa varhaisiän musiikkikasvatus koostuu sekä perhe- ja leikkiryhmistä että musiikkivalmennuksesta. Musiikkivalmennusta järjestetään musiikilliseen ilmaisuun tutustuttavana ryhmätoimintana sekä soitinkohtaisena soitinvalmennusopetuksena pienryhmissä tai henkilökohtaisesti. Soitinvalmennuksessa opinnot seuraavat perustason opinto-ohjelmaa ottaen huomioon oppilaan iän ja oppimistavoitteet. Soitinvalmennusosastolla opintoaika yli 6-vuotiaille on korkeintaan kaksi lukuvuotta.

10. PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Perusopintojen tarkoituksena on innostaa oppilas musiikin tavoitteelliseen opiskeluun ja musiikillisten taitojen pitkäjänteiseen kehittämiseen. Opintojen lähtökohtana ovat oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Tarjoamalla tilaisuuksia monipuoliseen musiikilliseen toimintaan musiikin perusopinnot kehittävät oppilaan musiikillista ja luovaa ajattelua.

Musiikin perusopinnot sisältävät oppimistavoitteita neljältä tavoitealueelta: esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi.

Musiikin perusopinnot Huittisten musiikkiopistossa sisältävät viisi opintokokonaisuutta, jotka pitävät sisällään kaikki tavoitealueet. Opintokokonaisuudet ja niissä tarjolla olevan opetuksen laskennalliset laajuudet ovat:

- Ekat sävelet (70 t.)
- Sävelistä lauluihin (130 t.)
- Lauluista musisointiin (200 t.)
- Musisoinnista tulkintaan (200 t.)
- Tulkinnasta taiteeseen (200 t.)

Perusopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteet ovat tämän opetussuunnitelman liitteessä I *Huittisten musiikkiopiston musiikin perusopintojen sisällölliset tavoitteet tavoitealueittain*.

Perusopintojen opintokokonaisuuksien sisältö on monimuotoista musiikillista toimintaa, mikä tähtää opintokokonaisuuksien tavoitteiden saavuttamiseen. Keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Opinnoissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Yhteismusisointitaitojen ja musiikin hahmottamistaitojen sekä historiatietoisuuden kehittäminen ovat olennainen osa opintoja. Eri sisältöalueiden integraatio opetuksessa vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista.

Tavoitteiden saavuttamisen dokumentoinnissa sekä arvioinnin tukena Huittisten musiikkiopistossa käytetään taitotaulua. Soitin- ja oppilaskohtaisesti opintokokonaisuuksittain räätälöitävästä taitotaulusta oppilas saa yksityiskohtaista tietoa omien opintojensa sisällöistä.

11. SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla musiikkiopistossa järjestettävän opetustarjonnan pohjalta. Musiikin syventävät opinnot sisältävät oppimistavoitteita neljältä tavoitealueelta: esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi.

Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista, joissa oppilas esittää laaja-alaista osaamistaan tai keskittyy tiettyyn syvennettyyn osaamiseen.

Huittisten musiikkiopistossa syventäviin opintoihin siirryttäessä jokaiselle oppilaalle tehdään henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään oppilaan lopputyön sisältö sekä hänen itselleen asettamat oppimistavoitteet tavoitealueittain.

Musiikin syventävät opinnot Huittisten musiikkiopistossa sisältää yhden opintokokonaisuuden, joka on:

- Taiteesta tulevaisuuteen (500 t.)
- Opinkokokonaisuuteen sisältyy oppilaan lopputyö.

Taiteesta tulevaisuuteen -opintokokonaisuuden tavoitteet ovat:

ESITTÄMINEN JA ILMAISEMINEN

- oman musiikillisen identiteetin kypsyminen ja ilmaisun monipuolinen syventäminen
- musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavien taitojen kehittäminen
- osaamisen syventäminen taiteiden välisessä vuorovaikutuksessa

OPPIMAAN OPPIMINEN JA HARJOITTELU

- instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen syventäminen
- taitoja kehittävän ohjelmiston harjoittelu itsenäisesti ja ryhmässä
- realististen tavoitteiden asettaminen itsenäisesti ja toimiminen niiden suuntaisesti
- oppimisen arviointi ja saavutetusta osaamisesta iloitseminen
- musiikkiteknologian mahdollisuuksien ja työvälineiden tunteminen ja käyttäminen
- kehon toimintakyvystä huolehtiminen

KUUNTELEMINEN JA MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN

- musisoinnin kuunteleminen ja sen kehittäminen solistina ja ryhmässä
- soivan ja nuotintetun musiikin monipuolinen tarkastelu
- musiikin rakenteiden ja lainalaisuuksien hahmottaminen
- muusikkouden kehittäminen kuuntelu- ja hahmotustaitoja sekä musiikin historian tuntemusta hyödyntäen

SÄVELTÄMINEN JA IMPROVISOINTI

- oman musiikin toteuttaminen improvisoiden, sovittaen ja säveltäen itse asetettujen tavoitteiden mukaisesti

Syventävien opintojen opintokokonaisuuden sisältö on monimuotoista musiikillista toimintaa, mikä tähtää opintokokonaisuuksien tavoitteiden saavuttamiseen. Keskeisinä sisältöinä ovat oppilaan musiikillisten ilmaisukeinojen monipuolinen kehittäminen henkilökohtaisessa ohjauksessa, ohjelmiston laajentaminen sekä erilaisissa musiikillisissa kokoonpanoissa tarvittavien musisointi- ja yhteistyötai-

tojen edistäminen. Opintoihin sisältyy myös musiikin hahmotustaitojen, kulttuurisen ymmärryksen ja luovan ajattelun monipuolista kehittämistä.

Tavoitteiden saavuttamisen dokumentoinnissa sekä arvioinnin tukena Huittisten musiikkiopistossa käytetään taitotaulua. Soitin- ja oppilaskohtaisesti opintokokonaisuuksittain räätälöitävästä taitotaulusta oppilas saa yksityiskohtaista tietoa omien opintojensa sisällöistä.

12. ARVIOINTI

12.1 Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteina ovat edellä mainitut neljä tavoitealuetta esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi.

Arvioinnin kriteerit hyvän osaamisen tasolla oppimäärän päättyessä ovat:

Oppilas on tunnistanut omat musiikilliset vahvuutensa ja pystyy ilmaisemaan itseään musiikin keinoin. Oppilaalla on kyky itsenäiseen musiikilliseen toimintaan sekä esiintymiseen erilaisissa kokoonpanoissa ja tilanteissa. Oppilaan musiikillinen osaaminen on laaja-alaista tai joiltain osin erityisen syvää. Oppilas kykenee taiteiden väliseen vuorovaikutukseen omaa musiikillista osaamistaan hyödyntäen.

Tavoitteellinen työskentely on mahdollistanut oppilaan itselleen asettamien realististen oppimistavoitteiden saavuttamisen ja oppilas iloitsee saavutetusta osaamisestaan. Hän pyrkii aktiivisesti tilanteisiin, joissa voi saavuttamaansa taitoa hyödyntäen tuottaa iloa paitsi itselleen myös omille yhteisöilleen. Oppilas pystyy käyttämään musiikkiteknologiaa musiikillisten tavoitteidensa saavuttamisen tukena sekä tunnistaa ja hyödyntää keinot kehonsa toimintakyvystä huolehtimiseen.

Oppilas hahmottaa taitonsa instrumentin tai instrumenttien hallinnassa sekä osuutensa musiikillisessa vuorovaikutuksessa ja pystyy löytämään niistä kehityskohteita. Hän tarkastelee musiikin elementtejä ja lainalaisuuksia soivan ja nuotintetun informaation kautta. Oppilas pystyy sijoittamaan musiikillisen toimintansa osaksi elävää musiikkikulttuuria sekä sen historiallista jatkumoa.

Oppilas osaa toteuttaa improvisoituja musiikillisiä ideoita, sovittaa ideoitaan osaksi kokonaisuutta ja luoda toistettavissa olevan musiikillisen kokonaisuuden.

12.2 Oppimisen arviointi

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä ohjaamalla tavoitteenasettelua ja auttamalla tavoitteiden saavuttamisessa; arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen. Arviointi on jatkuva prosessi, jolla pyritään tukemaan oppilaan myönteistä musiikillista kehitystä koko opiskelun ajan.

Kannustava ohjaava palaute painottaa oppilaan vahvuuksia ja on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Rakentavalla palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaan osallisuutta.

Huittisten musiikkiopistossa tärkeää on arvioinnin monipuolisuus oppimisprosessin eri vaiheissa. Oppimisen edistymistä seurataan säännöllisesti ja annetun palautteen avulla opintojen eteneminen pyritään tekemään näkyväksi oppijalle itselleen ja tämän huoltajalle taitotaulujen kautta. Opintokokonaisuuksittain vaihtuva taitotaulu kokoaa yhteen opintokokonaisuuden sisällön ja oppilaan etenemisen sen tavoitteissa sekä linkittää tämän oppimäärän kokonaisuuteen. Taitotaulu on opettajatiimin yhteinen työkalu, jossa määritellään opintokokonaisuuden tavoitteet sekä kirjataan palaute.

Opettajan antama palaute selventää oppimistavoitteita, tekee oppimisen näkyväksi toiminnaksi ja auttaa oppijaa edistämään omaa oppimistaan. Oppilaita ohjataan myös sekä itsenäisesti että ryhmänä tarkastelemaan edistymistään ja työnsä tuloksia itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin keinoja käyttäen.

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Erityisesti syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

13. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Jos oppilaalla ei ole mahdollisuuksia saavuttaa annetusta tuesta huolimatta opintokokonaisuuksien tavoitteita, oppimäärää voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppimäärän yksilöllistäminen tapahtuu pedagogisen arvion kautta tavoitteenaan oppilaan mahdollisuudet kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan.

Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistämisen tavat kirjataan oppilaalle laadittavaan henkilökohtaiseen opetuksen järjestämissuunnitelmaan (HOJKS). HOJKS laaditaan tiiviissä yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistämisen mahdollisuuksista tiedotetaan oppilaiden huoltajia.

14. OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

Huittisten musiikkiopiston varhaisiän musiikkiopintoihin oppilaat sijoitetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Perustasolle, soitinvalmennukseen tai avoimelle osastolle voidaan ottaa ilmoittautumisjärjestyksessä tai soveltuvuusarviointia käyttäen ottaen huomioon kuntakohtaiset kiintiöt. Ilmoittautumisen perusteella opiskelevan oppilaan opinto-oikeus päättyy lukuvuoden loppuessa.

Musiikkiopiston rehtori tekee oppilasvalinnat sekä päättää oppilaan opinto-oikeudesta eri oppiaineisiin. Oppilaan opinnoista tehdään lukuvuosittain opintojen jatkamisilmoitus. Jos ilmoitusta ei määräaikaan mennessä tehdä, katsotaan oppilaan luopuneen oppilaspaikastaan.

Huittisten musiikkiopistossa aiemmin opiskellut tai muusta kunnasta muuttanut, toisessa valtionosuutta saavassa musiikkioppilaitoksessa opiskellut oppilas voi saada opiskelupaikan rehtorin päätöksellä.

14.1 Kuntapaikat

Monissa Huittisten musiikkiopiston sopimuskunnissa musiikin perusopintojen oppilaspaikkojen määrä on rajoitettu. Mikäli näistä kunnista on hyväksyttyjä oppilaita enemmän kuin oppilaspaikkoja, voidaan oppilaat sijoittaa soitinvalmennus- tai avoimelle osastolle jonottamaan kuntapaikkaa. Kun oppilaspaikka perusopinnoissa vapautuu, tarjotaan sitä kuntapaikkajonossa seuraavana olevalle muulla osastolla opintonsa jo aloittaneelle oppilaalle. Mikäli paikkaa ei oteta vastaan, siirtyy oppilas jonossa viimeiseksi.

14.2 Muualla suoritettut opinnot

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluetun opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Osaamisen tunnustaminen tapahtuu musiikkiopiston opetushenkilöstön pedagogisen arvion kautta, minkä pohjalta voidaan hyväksilukea opintokokonaisuuksia tai niiden osia.

15. OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN, LOPETTAMINEN, OPINTO-OIKEUDEN PÄÄTTÄMINEN

Opinnot on mahdollista keskeyttää määräajaksi perustellusta syystä rehtorin päätöksellä. Keskeytysluvan voi saada anomuksesta ennalta sovittavaksi ajanjaksoksi, yleensä enintään yhdeksi lukuvuodeksi. Anomus on tehtävä kirjallisesti.

Mikäli opinnot päättyvät kesken lukukauden, lukukausimaksu tai kirjaamismaksu määräytyy voimassa olevien säädösten mukaisesti. Lopettamispäivä on se päivä, jolloin lopettamisesta on ilmoitettu musiikkiopistolle kirjallisesti. (Huittisten kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta 10.2.2015 § 18.)

Mikäli oppilaalla on maksamattomia musiikkiopiston maksuja edelliseltä lukukaudesta uuden lukukauden alkuun mennessä, keskeytetään oppilaan opiskeluoikeus solistisissa oppiaineissa ja musiikki-leikkikoulussa siihen saakka, kunnes maksut on maksettu. (Huittisten kaupungin koulutuslautakunta 18.6.2008 § 98.)

Musiikkiopiston rehtori voi evätä opiskeluoikeuden, mikäli oppilas toistuvasti jättää osallistumatta opetukseen tai on tilanteessa, jossa ei ole mahdollisuutta sitoutua omiin opintokokonaisuuskohtaisiin tavoitteisiin.

16. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Yhteisöllisyys on Huittisten musiikkiopiston toiminnassa tärkeä arvo ja tavoite. Oppilaitoksen vastuulla on luoda tilanteita, jotka osallistavat yhteisön jäseniä yhteiseen toimintaan oppimistavoitteiden sekä yhteisten onnistumisen kokemusten saavuttamiseksi. Mahdollisuudet kohtaamisille ovat tärkeitä, jotta jokainen yhteisön jäsen tulee kuulluksi, nähdyksi ja hyväksytyksi.

Huittisten musiikkiopistossa yhteistyö huoltajien ja oppilaiden koko tukiverkoston kanssa on keskeisellä sijalla. Oppilaan yhteinen kannustaminen eri keinoin lisää merkittävästi oppilaan hyvinvointia ja tukee opintojen edistymistä. Yhteistyön tavoitteena on jatkuva vuorovaikutus sekä avoin ja aktiivinen tiedotus eri osapuolten kesken.

Musiikkiopiston toiminnassa sidosryhmät ovat merkittävä voimavara. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti erilaisissa paikallisissa, maakunnallisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Erityisen arvokasta on yhteistyö varhaiskasvatukseen, eri oppilaitosten ja palvelukeskusten sekä paikallisten yhdistysten, yritysten ja seurakuntien kanssa. Esiintymis- ja ilmaisukasvatus on luontevaa toteuttaa osana paikallista oppimisympäristöä tilanteissa, joihin elävä musiikki arjen kulttuurissa kuuluu.

Huittisten musiikkiopisto toimii alueensa musiikkikulttuurikeskuksena sekä musiikkikasvatuksen asiantuntijayksikkönä. Huittisten musiikkiopisto järjestää musiikkitapahtumia ja tuottaa vuosittain monipuolisen yleisölle avoimen konserttisarjan koko toimialueellaan. Huittisten musiikkiopisto on merkityksellinen toimija paikallisen musiikkikulttuurin elävöittäjänä, vaalijana ja uudistajana oppilaitoksen toimialueella.

LIITTEET

Liite 1	Huittisten musiikkiopiston musiikin perusopintojen opintokokonaisuuksien sisällölliset tavoitteet tavoitealueittain
Liite 2	Huittisten musiikkiopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma